

kemira

**Tammi-syyskuu
2018
Osavuosi-
katsaus**

LIKEVAIHDON JA TULOKSEN KASVU JATKUI

Kolmas neljännes

- Liikevaihto kasvoi 8 % 669,6 miljoonaan euroon (622,2) kasvun jatkuessa kaikissa liiketoiminnoissa, erityisesti Oil & Gas -liiketoiminnassa. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien nousi 9 %.
- Operatiivinen käyttökate nousi 5 % ja oli 89,0 miljoonaa euroa (84,5), kun myyntimäärien ja myyntihintojen kasvu kumosi edelleen kasvavien muuttuvien kustannusten vaikutuksen. Operatiivinen käyttökateprosentti oli 13,3 % (13,6 %). Käyttökate kasvoi 18 % ja oli 82,8 miljoonaa euroa (70,2). Ero operatiiviseen käyttökatteeseen selittyy vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä.
- Osakekohtainen tulos nousi 12 % ja oli 0,14 euroa (0,12) korkeamman operatiivisen käyttökatteen ansiosta.

Tammi-syyskuu

- Liikevaihto kasvoi 4 % ja oli 1 931,0 miljoonaa euroa (1 849,4) erityisesti Oil & Gas -liiketoiminnan kasvun ansiosta. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien kasvoi 8 % kaikkien liiketoimintojen kasvaessa orgaanisesti.
- Operatiivinen käyttökate nousi 3 % ja oli 238,6 miljoonaa euroa (230,6), kun myyntihintojen kasvu enemmän kuin kumosi korkeampien muuttuvien kustannusten vaikutuksen. Operatiivinen käyttökateprosentti oli 12,4 % (12,5 %). Käyttökate kasvoi 15 % ja oli 233,5 miljoonaa euroa (203,9). Ero operatiiviseen käyttökatteeseen selittyy vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä.
- Osakekohtainen tulos nousi 17 % ja oli 0,42 euroa (0,36) pääasiassa korkeamman operatiivisen käyttökatteen ja pienempien vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien seurauksena.

Näkymät vuodelle 2018 (ennallaan)

Kemira odottaa operatiivisen käyttökatteen kasvavan edellisvuoden tasosta (2017: 311,3 miljoonaa euroa).

Kemiran toimitusjohtaja Jari Rosendal:

"Liikevaihdon kasvu jatkui ja tulos kasvoi kolmannella neljänneksellä. Myyntihintojen korotukset alkoivat vaikuttaa, vaikka toivoisinkin korotusten vaikuttavan nopeammin.

Pulp & Paper -segmentissä oli kolmannella neljänneksellä vahva 7 %:n orgaaninen kasvu, mikä ylittää selkeästi sellu- ja paperikemikaalimarkkinakasvun. Pulp & Paperin kasvuun vaikuttivat eniten myyntimäärien hyvä kehitys ja korkeammat myyntihinnat. Sellu-, kartonki- ja pehmpaperimarkkinoiden kasvua tukevat verkkokauppa ja keskiluokan kasvu APAC-alueella. Nämä trendit edistävät kasvua asiakkaidemme keskuudessa, ja investointimme seuraavat perässä. Olemme päättäneet ohjata vetyperoksidikapasiteettia selluasiakkaille, mikä johtaa natriumperkarbonaatin tuotantolinjan sulkemiseen Ruotsissa vuoden loppuun mennessä. Vuonna 2018 olemme myös poistaneet tuotannon pullonkauloja yhdellä valkaisu-kemikaalitehtaalla Suomessa.

Industry & Water -segmentin orgaaninen kasvu oli kolmannella neljänneksellä 11 %. Öljy- ja kaasuliiketoiminnan poikkeuksellisen vahvan kasvun jälkeen odotamme kasvutahdin hidastuvan tulevien neljännesten aikana. Pitkän aikavälin markkinatrendit ovat kuitenkin edelleen positiivisia. Kesällä toimitimme suurelle kanadalaiselle öljyhiekkatoimijalle polymeerejä ja koagulantteja vedenkäsittelyyn. Toimituksessa yhdistyi ainutlaatuinen osaamisemme näistä kahdesta vedenkäsittelykemikaalista. Tämä luo merkittävän liiketoimintamahdollisuuden pitkällä aikavälillä, sillä öljyhiekkatoimijat ovat velvollisia käsittelemään rikastusjätealtaansa.

Pyrimme edelleen parantamaan kannattavuutta ja toteuttamaan sitä tukevia toimia. Kemira odottaa vuoden 2018 operatiivisen käyttökatteen kasvavan edellisvuoden tasosta."

AVAINLUVUT

Milj. euroa	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	1-12/2017
Liikevaihto	669,6	622,2	1 931,0	1 849,4	2 486,0
Operatiivinen käyttökate	89,0	84,5	238,6	230,6	311,3
Operatiivinen käyttökate, %	13,3	13,6	12,4	12,5	12,5
Käyttökate	82,8	70,2	233,5	203,9	282,4
Käyttökate, %	12,4	11,3	12,1	11,0	11,4
Operatiivinen liikevoitto	50,0	47,7	129,0	126,3	170,3
Operatiivinen liikevoitto, %	7,5	7,7	6,7	6,8	6,9
Liikevoitto	35,9	33,4	107,1	99,6	141,4
Liikevoitto, %	5,4	5,4	5,5	5,4	5,7
Rahoituskulut, netto	-7,9	-7,4	-19,2	-21,8	-28,9
Voitto ennen veroja	28,1	26,1	87,9	78,0	112,6
Tilikauden voitto	22,1	20,0	68,7	59,5	85,2
Osakekohtainen tulos, euroa	0,14	0,12	0,42	0,36	0,52
Sidottu pääoma*	1 759,5	1 759,9	1 759,5	1 759,9	1 763,2
Operatiivinen sidotun pääoman tuotto*, %	9,8	9,2	9,8	9,2	9,7
Sidotun pääoman tuotto*, %	8,5	7,3	8,5	7,3	8,0
Liiketoiminnan rahavirta	64,2	92,9	122,1	133,7	205,1
Investoinnit ilman yritysostoja	34,3	43,8	97,3	125,9	190,1
Investoinnit	36,3	43,8	96,1	125,9	190,1
Rahavirta investointien jälkeen	28,8	50,4	32,3	9,2	13,0
Omavaraisuus, % kauden lopussa	43	43	43	43	44
Osakekohtainen oma pääoma, euroa	7,44	7,26	7,44	7,26	7,61
Velkaantuneisuus, % kauden lopussa	65	63	65	63	59
Henkilöstö kauden lopussa	4 798	4 749	4 798	4 749	4 732

*12 kuukauden liukuva keskiarvo (Sidotun pääoman tuotto, % perustuu liikevoittoon).

Kemira esittää IFRS-raportoinnissa tietyjä taloudellisia tunnuslukuja (vaihtoehtoiset tunnusluvut), jotka eivät ole IFRS-standardien mukaan määriteltäviä tunnuslukuja. Kemira uskoo pääomamarkkinoiden ja Kemiran johdon seuraamien vaihtoehtoisten tunnuslukujen, kuten organinen kasvu**, käyttökate, operatiivinen käyttökate, rahavirta investointien jälkeen ja velkaantumisaste, antavan hyödyllistä ja vertailukelpoista tietoa Kemiran liiketoiminnan kehityksestä ja taloudellisesta tilanteesta. Tietyt vaihtoehtoiset tunnusluvut ovat myös palkitsemisen tuloskriteerejä.

Kemiran esittämiä vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei pidä tarkastella erillään vastaavista IFRS-tunnusluvuista, ja niitä tulee lukea yhdessä lähinnä vastaavien IFRS-tunnuslukujen kanssa. Tunnuslukujen laskentakaaavat ovat luettavissa tässä raportissa ja osoitteessa www.kemira.fi > Sijoittajat > Taloustieto.

Kaikki osavuositarkastuksen luvut on pyöristetty erikseen, minkä seurauksena yksittäisten lukujen summat saattavat hieman poiketa esitetystä summasta.

**Liikevaihdon kasvu paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien.

TALOUDELLINEN TULOS, HEINÄ-SYYSKUU 2018

Liikevaihto kasvoi 8 % korkeampien myyntihintojen ansiosta. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien nousi 9 %.

Liikevaihto	7-9/2018, milj. euroa	7-9/2017, milj. euroa	Muutos-%	Orgaaninen kasvu*, %	Valuutta- kurssien vaikutus, %	Yritysostojen ja -myyntien vaikutus, %
Pulp & Paper	385,2	363,0	+6	+7	-1	0
Industry & Water	284,4	259,2	+10	+11	-1	0
Yhteensä	669,6	622,2	+8	+9	-1	0

*Liikevaihdon kasvu paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien.

Operatiivinen käyttökate nousi 5 %, kun myyntimäärien ja -hintojen kasvu kumosi korkeampien muuttuvien kustannusten vaikutuksen.

Varianssianalyysi, milj. euroa	7-9
Operatiivinen käyttökate, 2017	84,5
Myyntimäärät	+8,0
Myyntihinnat	+42,4
Muuttuvat kustannukset	-38,1
Kiinteät kustannukset	-4,0
Valuuttakurssimuutokset	-1,7
Muut	-2,0
Operatiivinen käyttökate, 2018	89,0

Operatiivinen käyttökate	7-9/2018, milj. euroa	7-9/2017, milj. euroa	Muutos-%	7-9/2018, kate-%	7-9/2017, kate-%
Pulp & Paper	52,3	48,5	+8	13,6	13,4
Industry & Water	36,7	36,0	+2	12,9	13,9
Yhteensä	89,0	84,5	+5	13,3	13,6

Käyttökate nousi 18 %. Ero operatiiviseen käyttökatteeseen selittyy vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä. **Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät käyttökatteessa** sisälsivät pääasiassa organisaation uudelleenjärjestelykuluja. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät edellisvuonna johtuivat pääasiassa organisaation uudelleenjärjestelykuluista ja -12,7 miljoonan euron korvauksesta liittyen vahingonkorvausvaateen sopimiseen. Vaade liittyi vanhaan epäiltyyn kilpailulainsäädännön rikkomukseen vetyperoksidiliiketoiminnassa vuosina 1994-2000.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, milj. euroa	7–9/2018	7–9/2017
Käyttökatteessa	-6,2	-14,3
Pulp & Paper	-4,1	-13,9
Industry & Water	-2,1	-0,4
Poistoissa ja arvonalentumisissa	-7,9	0,0
Pulp & Paper	-7,9	0,0
Industry & Water	0,0	0,0
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa yhteensä	-14,1	-14,3

Poistot ja arvonalentumiset olivat -46,9 miljoonaa euroa (-36,8) sisältäen -3,9 miljoonan euron (-4,2) hankintamenoallokointiin liittyvät poistot. Poistot ja arvonalentumiset sisälsivät **vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä** -7,9 miljoonaa euroa (0,0), ja ne liittyivät tuotantolinjan tulevaan sulkemiseen Ruotsissa. Sulkeminen liittyy päätökseen ohjata enemmän vetyperoksidikapasiteettia selluasiakkaille.

Operatiivinen liikevoitto nousi 5 %, kun myyntimäärien ja -hintojen kasvu kumosi korkeampien muuttuvien kustannusten vaikutuksen. **Liikevoitto** nousi 7 %. Ero operatiiviseen liikevoittoon selittyy vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä.

Rahoituskulut, netto olivat -7,9 miljoonaa euroa (-7,4). **Tuloverot** olivat -5,9 miljoonaa euroa (-6,1). **Tilikauden voitto** nousi 10 % pääasiassa korkeamman operatiivisen käyttökateen ansiosta.

TALOUDELLINEN TULOS, TAMMI-SYYSKUU 2018

Liikevaihto kasvoi 4 % korkeampien myyntihintojen ja -määrien ansiosta. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien nousi 8 %.

Liikevaihto	1-9/2018, milj. euroa	1-9/2017, milj. euroa	Muutos-%	Orgaaninen kasvu*, %	Valuutta- kurssien vaikutus, %	Yritysostojen ja -myyntien vaikutus, %
Pulp & Paper	1 129,8	1 104,1	+2	+6	-4	0
Industry & Water	801,1	745,3	+7	+12	-4	0
Yhteensä	1 931,0	1 849,4	+4	+8	-4	0

* Liikevaihdon kasvu paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien.

Operatiivinen käyttökate kasvoi 3 %, kun korkeammat myyntihinnat enemmän kuin kumosivat korkeampien muuttuvien kustannusten vaikutuksen. Myyntimäärien 19,5 miljoonan euron positiivinen vaikutus kumosi valuuttakurssimuutosten 17,2 miljoonan euron negatiivisen vaikutuksen.

Varianssianalyysi, milj. euroa	1-9
Operatiivinen käyttökate, 2017	230,6
Myyntimäärät	+19,5
Myyntihinnat	+112,4
Muuttuvat kustannukset	-99,9
Kiinteät kustannukset	-5,6
Valuuttakurssimuutokset	-17,2
Muut	-1,2
Operatiivinen käyttökate, 2018	238,6

Operatiivinen käyttökate	1-9/2018, milj. euroa	1-9/2017, milj. euroa	Muutos -%	1-9/2018, kate-%	1-9/2017, kate-%
Pulp & Paper	140,5	142,4	-1	12,4	12,9
Industry & Water	98,1	88,3	+11	12,3	11,8
Yhteensä	238,6	230,6	+3	12,4	12,5

Käyttökate nousi 15 %. Ero operatiiviseen käyttökatteeseen selittyy vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä. **Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät käyttökatteessa** sisälsivät organisaation uudelleenjärjestelykuluja ja luovutusvoiton. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät edellisvuonna johtuivat organisaation uudelleenjärjestelykuluista ja -12,7 miljoonan euron korvauksesta liittyen vahingonkorvausvaateen sopimiseen. Vaade liittyi vanhaan epäiltyyn kilpailulainsäädännön rikkomukseen vetyperoksidiliiketoiminnassa vuosina 1994-2000.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, milj. euroa	1-9/2018	1-9/2017
Käyttökatteessa	-5,1	-26,7
Pulp & Paper	-5,7	-17,6
Industry & Water	0,6	-9,2
Poistoissa ja arvonalentumisissa	-16,8	0,0
Pulp & Paper	-7,9	0,0
Industry & Water	-8,8	0,0
Yhteensä	-21,9	-26,7

Poistot ja arvonalentumiset nousivat -126,4 miljoonaan euroon (-104,3) sisältäen -11,9 miljoonan euron (-12,6) hankintamenoallokointiin liittyvät poistot. Poistot ja arvonalentumiset sisälsivät **vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä** -16,8 miljoonaa euroa (0,0), ja ne liittyivät tuotantoyksiköiden alaskirjauksiin. Alaskirjaukset olivat osa Industry & Water -segmentin polymeerituotannon pitkän aikavälin optimointia ja päätöstä ohjata enemmän vetyperoksidikapasiteettia selluasiakkaille Pulp & Paper -segmentissä.

Operatiivinen liikevoitto nousi 2 %, kun myyntihintojen ja -määrien kasvu enemmän kuin kumosi korkeampien muuttuvien kustannusten ja valuuttakurssimuutosten negatiivisen vaikutuksen. **Liikevoitto** nousi 8 %. Ero operatiiviseen liikevoittoon selittyy vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä.

Rahoituskulut, netto olivat -19,2 miljoonaa euroa (-21,8). Ne sisälsivät energiatuotantoyhtiöiden osakkeiden myynnistä saadun luovutusvoiton. **Tuloverot** olivat -19,2 miljoonaa euroa (-18,6).

Tilikauden voitto nousi 16 % pääasiassa vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien ja korkeamman operatiivisen käyttökateen ansiosta.

RAHOITUSASEMA JA RAHAVIRTA

Liiketoiminnan rahavirta tammi-syyskuussa laski 122,1 miljoonaan euroon (133,7) pääasiassa nettokäyttöpääoman kasvun vuoksi, kun taas rahavirta investointien jälkeen nousi 32,3 miljoonaan euroon (9,2) pääasiassa alhaisempien investointien ansiosta.

Korollisten velkojen määrä oli kauden lopussa 889 miljoonaa euroa (861). Konsernin korollisten velkojen keskimääräinen korko oli 2,0 % (1,9 %). Konsernin korollisen lainasalkun duraatio oli 33 kuukautta (34). Kiinteäkorkoisten lainojen osuus korollisten nettovelkojen kokonaissummasta oli 76 % (75 %).

Seuraavan 12 kuukauden aikana erääntyvän lyhytaikaisen velan määrä oli 236 miljoonaa euroa (187). Siitä 110 miljoonaa euroa (76) koostui pitkäaikaisten lainojen lyhennyseristä. Rahavarat 30.9.2018 olivat 145 miljoonaa euroa (161). Konsernilla on lisäksi 440 miljoonan euron nostamaton valmiusluotto.

Kemira-konsernin nettovelka oli kauden lopussa 744 miljoonaa euroa (701). Omavaraisuusaste oli 43 % (43 %) ja velkaantuneisuus oli 65 % (63 %).

INVESTOINNIT

Tammi-syyskuussa investoinnit ilman yritysostoja laskivat 23 % 97,3 miljoonaan euroon (125,9). Investoinnit jakautuivat seuraavasti: laajennusinvestoinnit 34 % (43 %), parannusinvestoinnit 36 % (30 %) ja ylläpitoinvestoinnit 30 % (27 %).

TUTKIMUS JA TUOTEKEHITYS

Tammi-syyskuussa 2018 tutkimus- ja tuotekehityskulut olivat 21,8 miljoonaa euroa (22,4) eli 1,1 % (1,2 %) konsernin liikevaihdosta.

HENKILÖSTÖ

Konsernin palveluksessa oli syyskuun 2018 lopussa 4 798 työntekijää (4 749). Kemiralla oli työntekijöitä Suomessa yhteensä 800 (811), muualla EMEA:ssa 1 773 (1 791), Americas-alueella 1 554 (1 505) ja APAC-alueella 671 (642).

YRITYSVASTUUS

Kestävät tuotteet ja ratkaisut

Tavoite	Suorituskyky Huomiot	Huomiot
Kestävät tuotteet Käyttövaiheen resurssitehokkuutta parantavien tuotteiden osuus liikevaihdosta. Vähintään 50 % liikevaihdosta tulee asiakkaiden resurssitehokkuutta parantavista tuotteista.	49% 49% 2016 2017	Vuoden 2018 tammi-syyskuun aikana markkinoille tuotiin kymmenen uutta asiakkaiden materiaaltehokkuutta parantavaa tuotetta ja konseptia sekä käynnistettiin kymmenen uutta projektia, joiden tavoitteena on parantaa asiakkaiden materiaaltehokkuutta. KÄYNNISSÄ

KÄYNNISSÄ

Vastuullisuus toimitusketjussa

Tavoite

Ilmastonmuutos

Kemiran hiili-indeksi ≤ 80 vuoden 2020 loppuun mennessä
(2012 = 100). Raportoidaan vuosittain.

Suorituskyky

Vuosi	Hiili-indeksi (2012 = 100)
2012	100
2013	88
2014	91
2015	92
2016	86
2017	85
Tavoite 2020	80

Huomiot

Vähähiilisen energian hankinta jatkui suunnitelman mukaan. Kauden aikana tehtiin kaksi energia-arviointia osana energiatehokkuusohjelmaa (E3 Plus). Energianhallintajärjestelmän uudistusta nopeutettiin Yhdysvaltain natriumkloraattitehtailla. Tähän mennessä tehdyt energia-arvioinnit kattavat yli 90 % Kemiran koko energiankulutuksesta. Höyryn säästämiseen tähtäävät projektit jatkuivat Äetsän natriumkloraattitehtailla. Tavoitteena on hiilettömän höyryntuotanto.

KÄYNNISSÄ

Työterveys ja turvallisuus

Tavoitteena nolla tapaturmaa pitkällä aikavälillä,
TRIF* 2,0 vuoden 2020 loppuun mennessä.

Suorituskyky

Vuosi	TRIF*
2014	5,8
2015	7,2
2016	3,4
2017	3,9
1-9 2018	3,3
Tavoite 2020	2,0

Huomiot

Olemme onnistuneet vähentämään työntekijöidemme tapaturmamääriä, mutta valitettavasti emme ole onnistuneet parantamaan alihankkijoiden turvallisuuslukuja. Käyttätymiseen perustuva turvallisuusohjelma on otettu käyttöön kaikissa toimipaikoissa EMEA- ja APAC-alueilla sekä Etelä-Amerikassa.

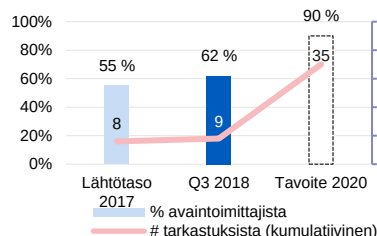
KÄYNNISSÄ

KÄYNNISSÄ

KÄYNNISSÄ

Toimittajien hallinta

Yritysvastuuarvioinnit ja -auditoinnit käyneiden suorien avaintoimittajien osuus (kumulatiivinen %). Tavoitteena on tehdä vuosittain viisi yritysvastuuarviointia suurimman riskin** toimittajille, kumulatiivinen tavoite 25 vuoteen 2020 mennessä.

Huomiot

Avaintoimittajien yritysvastuuarvioinnit ja -auditoinnit jatkuivat suunnitelman mukaan. Tämän vuoden aikana on tehty yhteensä 16 uutta arviointia ja yksi paikan päällä tapahtunut seuranta-auditointi. Vuoden 2018 viimeisellä puoliskolla on suunnitteilla noin 12 arviointia sekä yhdestä kolmeen auditointia.

KÄYNNISSÄ

Vastuullisuus henkilöstöä kohtaan

Tavoite	Suorituskyky Huomiot	Huomiot
Työntekijöiden sitoutumisindeksi, perustuu joka toinen vuosi tehtävään Voices@Kemira-kyselyyn Toimialan taso tai korkeampi Voices@Kemira-kyselyn osallistumisaste 75 % tai korkeampi.		Huomiot Työntekijöiden sitoutumisindeksi oli 2 prosenttiyksikköä ja osallistumisaste 9 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vertailuyrityksissä. Toimia suunnitellaan kaiken aikaa esimiestasolla. Uudistetusta strategiasta on tiedotettu koko konsernin laajuisesti. Tähän Kemira tulee keskittymään kyselyn mukaisesti.
Tarjotut johtajuuden kehittämistoimet Kaksi (2) johtajuuden kehittämistoimea esimiesasemassa oleville työntekijöille vuosina 2016-2020, kumulatiivinen tavoite 1 500 vuoteen 2020 mennessä.		Huomiot Johtajuuden kehittämistoimet jatkuivat hyvällä tasolla kolmannella neljänneksellä. Tähän mennessä on toteutettu yhteensä 1 357 toimea (69 toimea kolmannella neljänneksellä).
Vaativuuden mukaisuusindeksi Uusi suorituskykyindikaattori, jolla mitataan Kemiran liiketapaperiaatteiden noudattamista. Tavoitteena on pitää vaatimusten mukaisuusindeksi teollisuudenalan vertailuarvon yläpuolella.		Huomiot Liiketapaperiaatteiden päivitetty verkkokurssi käynnistettiin. Tavoitteena on, että kaikki työntekijät käyvät kurssin viimeisen neljänneksen loppuun mennessä. Kaikki myyntipäälliköt ovat käyneet uuden kolmansien osapuolten due diligence -prosessia käsittelevän koulutuksen. Prosessia sovelletaan kaikkiin uusiin agentteihin ja jälleenmyyjiin. Tavoitteena on varmistaa, että kolmannet osapuolet täyttävät velvoitteensa julkishallinnolle eivätkä osallistu korruptioon.

KÄYNNISSÄ

KÄYNNISSÄ

KÄYNNISSÄ

* TRIF = Työtapaturmien kokonaismäärä (TRI) (miljoonaa työtuntia kohti, Kemira + alihankkija, YTD)

** alhaisimmat yritysvastuuarviointipisteet

SEGMENTIT

PULP & PAPER

Pulp & Paper -segmentti auttaa ainutlaatuisen kemikaaliosaamisensa avulla massan- ja paperinvalmistajia innovoimaan ja tehostamaan toimintaansa. Segmentti kehittää ja myy uusia, asiakkaiden tarpeet täyttäviä tuotteita ja pyrkii varmistamaan, että sillä on johtava paperikoneen määränpään tuote- ja palveluvalikoima, joka keskittyy pakkauskartonkiin ja pehmopaperiin. Pulp & Paper hyödyntää vahvaa sovellusvalikoimaansa Pohjois-Amerikassa ja EMEA-alueella sekä rakentaa vahvaa asemaa Aasian ja Etelä-Amerikan kehittyvillä markkinoilla.

Milj. euroa	7–9/2018	7–9/2017	1–9/2018	1–9/2017	1–12/2017
Liikevaihto	385,2	363,0	1 129,8	1 104,1	1 476,9
Operatiivinen käyttökate	52,3	48,5	140,5	142,4	197,7
Operatiivinen käyttökate, %	13,6	13,4	12,4	12,9	13,4
Käyttökate	48,2	34,6	134,8	124,8	179,9
Käyttökate, %	12,5	9,5	11,9	11,3	12,2
Operatiivinen liikevoitto	26,6	24,4	67,5	73,9	104,8
Operatiivinen liikevoitto, %	6,9	6,7	6,0	6,7	7,1
Liikevoitto	14,6	10,4	54,0	56,4	86,9
Liikevoitto, %	3,8	2,9	4,8	5,1	5,9
Sidottu pääoma*	1 162,9	1 155,4	1 162,9	1 155,4	1 165,2
Operatiivinen sidotun pääoman tuotto*, %	8,5	8,5	8,5	8,5	9,0
Sidotun pääoman tuotto*, %	7,3	6,6	7,3	6,6	7,5
Investoinnit ilman yritysostoja	20,7	32,3	56,3	97,3	138,3
Investoinnit yritysostot mukaan lukien	22,7	32,3	55,2	97,3	138,3
Rahavirta investointien jälkeen	20,6	25,3	43,4	11,3	15,7

*12 kuukauden liukuva keskiarvo

Kolmas neljännes

Segmentin **liikevaihto** kasvoi 6 %. Valuuttakurssimuutoksilla oli 1 %:n negatiivinen vaikutus liikevaihtoon. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien kasvoi 7 % pääasiassa korkeampien myyntihintojen ansiosta, jotka seurasivat kasvaneita raaka-aine- ja kuljetuskustannuksia.

EMEA-alueella liikevaihto kasvoi 5 % pääasiassa myyntihintojen korotusten myötä seuraten kohonneita raaka-ainekustannuksia. Valkaisukemikaalikapasiteetin laajennuksella Joutsenossa oli myös positiivinen vaikutus liikevaihtoon. **Americas**-alueella liikevaihto kasvoi 2 % pääasiassa korkeampien hintojen ansiosta. Pohjois-Amerikassa liikevaihto ilman valuuttakurssimuutosten vaikutusta kasvoi pääasiassa valkaisu- ja lujuskemikaalien korkeampien hintojen ansiosta. Etelä-Amerikassa hinnat nousivat kaikissa tuoteryhmissä. **APAC**-alueella liikevaihto kasvoi 20 % erityisesti liima-aineiden korkeampien myyntimäärien ansiosta.

Operatiivinen käyttökate nousi 8 %, kun myyntihintojen kasvu enemmän kuin kumosi muuttuvien kustannusten kasvun vaikutuksen. **Käyttökate** nousi 39 %. Ero operatiiviseen käyttökatteeseen selittyi vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä.

Tammi-syyskuu

Segmentin **liikevaihto** kasvoi 2 % korkeampien myyntimäärien ansiosta. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien nousi 6 %.

Operatiivinen käyttökate laski 1 % pääasiassa valuuttakurssimuutosten negatiivisen vaikutuksen vuoksi erityisesti vuoden 2018 ensimmäisellä vuosipuoliskolla, kun taas myyntihintojen kasvu kumosi korkeampien muuttuvien kustannusten vaikutuksen. **Käyttökate** nousi 8 %. Ero operatiiviseen käyttökatteeseen selittyy vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä.

INDUSTRY & WATER

Industry & Water -segmentti palvelee kunnallisia ja runsaasti vettä käyttäviä teollisuudenaloja. Vedenkäsittelyssä autamme asiakkaitamme tehostamaan vedenkäsittelyprosessin eri vaiheita. Öljy- ja kaasuteollisuudessa autamme tehostamaan talteenottoa nykyisistä varannoista ja vähentämään veden ja energian käyttöä.

Milj. euroa	7–9/2018	7–9/2017	1–9/2018	1–9/2017	1–12/2017
Liikevaihto	284,4	259,2	801,1	745,3	1 009,1
Operatiivinen käyttökate	36,7	36,0	98,1	88,3	113,6
Operatiivinen käyttökate, %	12,9	13,9	12,3	11,8	11,3
Käyttökate	34,6	35,7	98,7	79,1	102,5
Käyttökate, %	12,2	13,8	12,3	10,6	10,2
Operatiivinen liikevoitto	23,4	23,4	61,4	52,4	65,5
Operatiivinen liikevoitto, %	8,2	9,0	7,7	7,0	6,5
Liikevoitto	21,3	23,0	53,2	43,2	54,4
Liikevoitto, %	7,5	8,9	6,6	5,8	5,4
Sidottu pääoma*	596,2	603,2	596,2	603,2	596,7
Operatiivinen sidotun pääoman tuotto*, %	12,5	10,6	12,5	10,6	11,0
Sidotun pääoman tuotto*, %	10,8	8,6	10,8	8,6	9,1
Investoinnit ilman yritysostoja	13,6	11,5	40,9	28,6	51,7
Investoinnit yritysostot mukaan lukien	13,6	11,5	40,9	28,6	51,7
Rahavirta investointien jälkeen	26,8	26,1	28,8	38,6	46,9

*12 kuukauden liukuva keskiarvo

Kolmas neljännes

Segmentin **liikevaihto** kasvoi 10 %. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien kasvoi 11 % korkeampien myyntihintojen ansiosta. Valuuttakurssimuutoksilla oli 1 %:n negatiivinen vaikutus liikevaihtoon.

Oil & Gas -liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 28 % ja oli 73,4 miljoonaa euroa (57,2) johtuen vahvasta kysynnästä Pohjois-Amerikan liuskeöljy- ja -kaasuliiketoiminnassa sekä kausiluonteisista polymeeri- ja koagulanttitoimituksista kanadalaiselle öljyhiekka-alan toimijalle. Vedenkäsittelyliiketoiminnassa kasvu jatkui korkeampien myyntihintojen ansiosta seuraten kohonneita raaka-aine- ja kuljetuskustannuksia.

EMEA-alueella liikevaihto kasvoi 3 % polymeerien sekä koagulanttien korkeampien myyntihintojen ansiosta. **Americas**-alueella liikevaihto nousi 18 % pääasiassa öljy- ja -kaasuliiketoiminnan kasvun ansiosta. Vedenkäsittelyliiketoiminta kasvoi myös hyvin. **APAC**-alueella liikevaihto laski 23 % myyntimäärien laskun vuoksi, kun asiakkaat vastustivat hinnankorotuksia.

Operatiivinen käyttökate nousi 2 %, kun myyntihintojen ja -määrien nousu enemmän kuin kompensoi korkeammat muuttuvat kustannukset. Kannattavuuteen vaikuttivat käyttökateprosenttia laimentavat kasvualueet (kemiallisesti tehostettu öljyn talteenotto ja öljyhiekat), mutta niillä odotetaan olevan positiivinen vaikutus kateprosenttiin, kun liiketoiminnot laajentuvat ja optimoituvat.

Käyttökate laski 3 %. Ero operatiiviseen käyttökatteeseen selittyy vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä.

Tammi-syyskuu

Segmentin **liikevaihto** kasvoi 7 %. Liikevaihto paikallisissa valuutoissa yritysostot ja -myynnit pois lukien kasvoi 12 %. Kasvua edistivät korkeammat myyntihinnat. Valuuttakurssimuutoksilla oli 4 %:n negatiivinen vaikutus liikevaihtoon.

Oil & Gas -liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 26 % ja oli 176,2 miljoonaa euroa (140,1).

Vedenkäsittelyliiketoiminnassa myyntimäärät ja -hinnat kasvoivat Euroopassa, kun taas Pohjois-Amerikassa myyntihintojen kasvu enemmän kuin kumosi myyntimäärien laskun vaikutuksen.

Operatiivinen käyttökate kasvoi 11 %, kun myyntihintojen kasvu kumosi korkeampien muuttuvien kustannusten vaikutuksen valuuttakurssimuutosten negatiivisesta vaikutuksesta huolimatta. **Käyttökate** nousi 24 %. Ero operatiiviseen käyttökatteeseen selittyy vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä.

KEMIRA OYJ:N OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

30.9.2018 Kemira Oyj:n osakepääoma oli 221,8 miljoonaa euroa ja osakkeiden määrä 155 342 557. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa.

Syyskuun lopussa Kemira Oyj:llä oli 34 259 rekisteröityä osakkeenomistajaa (31.12.2017: 35 571). Ulkomaisten osakkeenomistajien osuus oli 27,2 % (24,0 %) hallintarekisteröidyt omistukset mukaan lukien. Kotitalouksien osuus oli 17,6 % (18,6 %). Kemiralla oli hallussaan omia osakkeita 2 832 297 kappaletta (2 980 196), mikä vastaa 1,8 % (1,9 %) Kemira Oyj:n osakkeista.

Kemira Oyj:n osakekurssi nousi 1 % vuoden alusta ja päätöskurssi Nasdaq Helsingissä oli syyskuun 2018 lopussa 11,61 euroa (31.12.2017: 11,50). Osakkeen ylin hinta oli 12,03 euroa ja alin 10,08 euroa tammi-syyskuussa 2018. Osakkeen keskimääräinen päivävaihto oli 11,16 euroa. Yhtiön markkina-arvo omilla osakkeilla vähennettynä oli syyskuun 2018 lopussa 1 771 miljoonaa euroa (31.12.2017: 1 752).

Tammi-syyskuussa 2018 Kemira Oyj:n osakkeiden Nasdaq Helsingissä vaihdettujen osakkeiden kaupankäynti oli 361 miljoonaa euroa (1-9/2017: 450). Osakkeiden keskimääräinen päivävaihto oli 171 833 (210 435) osaketta. Kemira Oyj:n osakkeiden kokonaisvaihto tammi-syyskuussa 2018 oli 51 miljoonaa kappaletta (64), josta 36 % (38 %) tapahtui muilla kaupankäyntipaikoilla (BATS, Chi-X, Turquoise). Lähde: Nasdaq ja Kemira.com.

VALTUUTUKSET

Vuoden 2018 varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 4 950 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta ("Hankkimisvaltuutus"). Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään myös enintään 15 600 000 uuden osakkeen antamisesta sekä enintään 7 800 000 yhtiön hallussa olevan yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta ("Osakeantivaltuutus"). Osakeantivaltuutus on voimassa 31.5.2019 saakka. Osakeantivaltuutusta on käytetty hallituksen jäsenten palkitsemiseen liittyen.

LÄHIAJAN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Huntsman Pigmentsin (nykyinen Venator) Porin-tehtaalla sattui 30.1.2017 laaja tulipalo. Kemiran tilat eivät suoraan altistuneet palolle, eikä kukaan loukkaantunut. Venator ilmoitti 12.9.2018 aikovansa sulkea Porin titaanidioksidi-tehtaan vuoteen 2021 mennessä. Venator on Kemiran rautakoagulanttituotannon keskeinen raaka-ainetoimittaja. Venator myös ostaa kemikaaleja ja energiaa Kemiralta.

Vahinko ja sulkeminen aiheuttavat Kemiralle liikevaihdon menetystä, lisäkustannuksia sekä vaihtoehtoisten raaka-aineiden saatavuuteen ja käytettävyyteen liittyviä riskejä. Kemira arvioi liikevaihdon menetyksen olevan noin 20 miljoonaa euroa. Käyttökatteeseen kohdistuvan negatiivisen vaikutuksen (ennen vakuutuskorvausta) odotetaan olevan 1-2 miljoonaa euroa neljännessä kohti vuonna 2018. Kemiralla on liiketoiminnan keskeytymisvakuutus, jonka vakuutusarvo on 10 miljoonaa euroa 18 kuukaudessa kriittistä toimittajaa koskevaa tapausta kohti. Vakuutuskorvaus oli vuoden 2018 toisen neljänneksen lopussa lähes kokonaan käytetty. Kemira arvioi tällä hetkellä vaihtoehtoja raaka-ainetoimituksille.

Yksityiskohtainen selvitys Kemiran riskienhallinnan periaatteista ja organisoinnista on luettavissa yhtiön kotisivuilla osoitteessa <http://www.kemira.com>. Selvitys rahoitusriskeistä on julkaistu vuoden 2017 tilinpäätöksen liitetiedoissa.

NÄKYMÄT VUODELLE 2018 (ENNALLAAN)

Kemira odottaa operatiivisen käyttökateen kasvavan edellisvuoden tasosta (2017: 311,3 miljoonaa euroa).

KESKIPITKÄN JA PITKÄN AIKAVÄLIN TALOUDELLISET TAVOITTEET (ENNALLAAN)

Kemiran tavoitteena on markkinoita nopeampi liikevaihdon kasvu ja operatiivinen käyttökateprosentti 14-16 %. Velkaantumisasetavoitteena on alle 60 %.

Helsingissä 23.10.2018

Kemira Oyj
Hallitus

Kaikki tässä katsauksessa esitetyt ennusteet ja arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen näkemykseen talouden kehityksestä, ja todelliset tulokset voivat olla merkittävästikin erilaiset.

SIIJOITAJAKALENTERI 2018 JA 2019

Kemira Oyj:n tilinpäätöstiedote 2018	8.2.2019
Osavuositarkastus, tammi-maaliskuu 2019	26.4.2019
Puolivuosikatsaus tammi-kesäkuu 2019	19.7.2019
Osavuositarkastus, tammi-syyskuu 2019	24.10.2019

Varsinainen yhtiökokous pidetään 21.3.2019 Marina Congress Centerissä Helsingissä.

TIEDOTUSTILAISUUS JA PUHELINKONFERENSSI ANALYYTIKOILLE JA TOIMITTAJILLE

Tulosjulkistustilaisuus analyytikoille, sijoittajille ja lehdistölle järjestetään keskiviikkona 24.10.2018 klo 10.30 GLO Hotel Kluuvissa, Kluuvikatu 4, 2. krs, Helsinki. Tuloksen esittelevät toimitusjohtaja Jari Rosendal ja talousjohtaja Petri Castrén. Tilaisuus on englanninkielinen ja sen voi katsoa webcastina yhtiön internetsivuilla osoitteessa: www.kemira.com/investors. Esitysmateriaali ja tallenne webcastista ovat saatavilla yllämainituilla internetsivuilla. Suomeksi esitysmateriaali löytyy osoitteesta:

Voit osallistua Q&A-osioon puhelinkonferenssissa soittamalla noin 10 minuuttia ennen tilaisuuden alkua numeroon 09 81710310. Konferenssitunnus: 99718567#.

KEMIRA-KONSERNI

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	2017
Milj. euroa					
Liikevaihto	669,6	622,2	1 931,0	1 849,4	2 486,0
Liiketoiminnan muut tuotot	1,6	1,9	9,5	4,1	6,8
Liiketoiminnan kulut	-588,5	-553,8	1 706,9	-1 649,6	-2 210,4
Käyttökate	82,8	70,2	233,5	203,9	282,4
Poistot ja arvonalentumiset	-46,9	-36,8	-126,4	-104,3	-141,0
Liikevoitto	35,9	33,4	107,1	99,6	141,4
Rahoituskulut, netto	-7,9	-7,4	-19,2	-21,8	-28,9
Osuus osakkuusyritysten voitoista ja tappioista	0,0	0,1	0,0	0,2	0,2
Voitto ennen veroja	28,1	26,1	87,9	78,0	112,6
Tuloverot	-5,9	-6,1	-19,2	-18,6	-27,4
Tilikauden tulos	22,1	20,0	68,7	59,5	85,2
Tilikauden tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	20,6	18,4	63,7	54,3	78,6
Määräysvallattomille omistajille	1,5	1,7	5,0	5,1	6,6
Tilikauden tulos	22,1	20,0	68,7	59,5	85,2
Osakekohtainen tulos, laimentamaton ja laimennettu, euroa	0,14	0,12	0,42	0,36	0,52

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	2017
Milj. euroa					
Tilikauden tulos	22,1	20,0	68,7	59,5	85,2
Muut laajan tuloksen erät					
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi					
Muut osakkeet	-	0,0	-	0,0	24,0
Muuntoerot	2,8	-10,7	-3,6	-39,0	-46,4
Rahavirran suojaus	-3,7	3,5	12,2	0,8	3,4
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Muut osakkeet	-17,1	-	-17,1	-	-
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleenarvostus	0,0	0,0	0,0	0,0	9,6
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-18,0	-7,2	-8,5	-38,2	-9,4
Tilikauden laaja tulos	4,1	12,9	60,2	21,3	75,8
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen					
Emoyhtiön omistajille	2,3	11,3	55,6	15,9	68,7
Määräysvallattomille omistajille	1,8	1,6	4,6	5,4	7,2
Tilikauden laaja tulos	4,1	12,9	60,2	21,3	75,8

KONSERNIN TASE

	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
Milj. euroa			
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	509,1	506,7	505,0
Muut aineettomat hyödykkeet	89,2	101,8	100,5
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	893,2	904,3	922,9
Osuudet osakkuusyrityksissä	0,7	1,4	0,7
Muut osakkeet	214,3	205,7	235,8
Laskennalliset verosaamiset	26,0	25,1	24,8
Muut pitkäaikaiset varat	2,4	4,0	3,8
Saamiset etuuspohjaisista järjestelyistä	48,1	31,6	48,0
Pitkäaikaiset varat yhteensä	1 783,0	1 780,6	1 841,5
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	268,6	224,4	223,8
Korolliset saamiset	4,8	0,2	5,3
Myyntisaamiset ja muut saamiset	457,3	398,6	418,8
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	18,7	22,3	18,7
Rahavarat	144,9	160,5	166,1
Lyhytaikaiset varat yhteensä	894,3	806,2	832,8
Myytävänä oleviksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät	-	-	0,6
Varat yhteensä	2 677,3	2 586,7	2 674,9
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	1 133,9	1 106,2	1 159,0
Määräysvallattomien omistajien osuus	11,9	12,0	13,8
Oma pääoma yhteensä	1 145,8	1 118,2	1 172,8
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	653,1	674,5	669,1
Muut velat	21,4	21,4	21,4
Laskennalliset verovelat	63,5	51,9	62,4
Velat etuuspohjaisista järjestelyistä	82,1	79,5	82,3
Varaukset	27,3	28,5	27,2
Pitkäaikaiset velat yhteensä	847,3	855,8	862,5
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	236,1	186,6	191,4
Ostovelat ja muut velat	421,5	385,6	422,8
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	16,8	15,8	14,2
Varaukset	9,8	24,7	11,3
Lyhytaikaiset velat yhteensä	684,2	612,6	639,7
Velat yhteensä	1 531,5	1 468,5	1 502,1
Oma pääoma ja velat yhteensä	2 677,3	2 586,7	2 674,9

LYHENNETTY KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

	7-9/2018	7-9/2017	1-9/2018	1-9/2017	2017
Milj. euroa					
Liiketoiminnan rahavirta					
Tilikauden tulos	22,1	20,0	68,7	59,5	85,2
Oikaisut, yhteensä	65,8	60,9	161,1	166,7	203,5
Rahavirta ennen nettokäyttöpääoman muutosta	87,9	80,9	229,7	226,1	288,7
Nettokäyttöpääoman muutos	-5,2	13,0	-67,8	-51,8	-33,9
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	82,7	93,9	162,0	174,3	254,8
Rahoituskulut, netto ja saadut osingot	-11,3	2,3	-23,6	-19,4	-25,0
Maksetut välittömät verot	-7,2	-3,3	-16,3	-21,2	-24,7
Liiketoiminnan nettorahavirta	64,2	92,9	122,1	133,7	205,1
Investointien rahavirta					
Tytäryritysten hankinnat ja liiketoimintakaupat, vähennettynä hankintahetken rahavaroilla *)	-2,0	0,0	1,2	0,0	0,0
Muut investoinnit	-34,3	-43,8	-97,3	-125,9	-190,1
Luovutustulot	0,9	1,2	6,3	1,4	3,0
Lainasaamisten vähennys (+) / lisäys (-)	0,1	0,0	0,0	0,0	-5,1
Investointien nettorahavirta	-35,4	-42,5	-89,8	-124,5	-192,2
Rahoituksen rahavirta					
Pitkäaikaisten lainojen nostot (+)	0,0	0,0	90,0	100,0	100,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut (-)	-10,2	-11,7	-63,9	-52,5	-62,1
Lyhytaikaisten lainojen nostot (+) / takaisinmaksut (-)	1,9	10,5	7,9	24,6	36,3
Maksetut osingot	-4,7	0,0	-87,4	-86,9	-86,9
Rahoituksen nettorahavirta	-13,0	-1,2	-53,3	-14,7	-12,7
Rahavarojen nettovähennys (-) / -lisäys (+)	15,9	49,2	-21,0	-5,5	0,3
Rahavarat tilikauden lopussa	144,9	160,5	144,9	160,5	166,1
Valuuttakurssivoitot (+) / -tappiot (-) rahavaroista	-0,3	-2,4	-0,2	-7,4	-7,5
Rahavarat tilikauden alussa	129,3	113,7	166,1	173,4	173,4
Rahavarojen nettovähennys (-) / -lisäys (+)	15,9	49,2	-21,0	-5,5	0,3

*) Sisältää rahavirtavaikutuksen valuuttajohdannaisista liittyen AKD vahan valmistajan hankintaan Kiinassa.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Milj. euroa	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma							Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma Yhteensä
	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Käyvän arvon ja muut rahastot	Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	Muuntoerot	Omat osakkeet	Kertyneet voittovarot		
								Yhteensä	
Oma pääoma 1.1.2017	221,8	257,9	72,2	196,3	-0,8	-20,0	442,6	1 170,0	12,9
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	54,3	54,3	5,1
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-	-	0,7	-	-39,1	-	-	-38,4	0,2
Tilikauden laaja tulos	-	-	0,7	-	-39,1	-	54,3	15,9	5,4
Liiketoimet omistajien kanssa									
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-80,7 ¹⁾	-80,7	-6,2
Omien osakkeiden palautus	-	-	-	-	-	-0,1	-	-0,1	-
Omien osakkeiden siirto hallitukselle	-	-	-	-	-	0,1	-	0,1	-
Osakeperusteinen palkitseminen	-	-	-	-	-	-	1,0	1,0	-
Siirrot omassa pääomassa	-	-	-0,8	-	-	-	0,8	0,0	-
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	-	-	-0,8	-	-	0,0	-78,9	-79,7	-6,2
Oma pääoma 30.9.2017	221,8	257,9	72,1	196,3	-39,9	-20,0	418,0	1 106,2	12,0
Oma pääoma 1.1.2018	221,8	257,9	98,7	196,3	-47,7	-20,1	452,1	1 159,0	13,8
Laatimisperiaatteen muutos	-	-	-	-	-	-	-0,2 ²⁾	-0,2	-
Oikaistu oma pääoma 1.1.2018	221,8	257,9	98,7	196,3	-47,7	-20,1	451,9	1 158,8	13,8
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	63,7	63,7	5,0
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-	-	-5,0	-	-3,1	-	-	-8,1	-0,5
Tilikauden laaja tulos	-	-	-5,0	-	-3,1	-	63,7	55,6	4,6
Liiketoimet omistajien kanssa									
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-80,8 ³⁾	-80,8	-6,5
Omien osakkeiden siirto osakepalkkiojärjestelmään kuuluville	-	-	-	-	-	1,0	-	1,0	-
Omien osakkeiden siirto hallitukselle	-	-	-	-	-	0,1	-	0,1	-
Omien osakkeiden palautus	-	-	-	-	-	0,0	-	0,0	-
Osakeperusteinen palkitseminen	-	-	-	-	-	-	-0,7	-0,7	-
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	-	-	-	-	-	1,1	-81,5	-80,4	-6,5
Oma pääoma 30.9.2018	221,8	257,9	93,7	196,3	-50,8	-19,1	434,1	1 133,9	11,9

¹⁾ Vuoden 2016 tuloksesta jaetun osingon yhteismäärä oli 80,7 milj. e (0,53 euroa osakkeelta). Yhtiökokous hyväksyi 0,53 euron osingon 24.3.2017. Osingon täsmäytyspäivä oli 28.3.2017 ja osinko maksettiin 11.4.2017.

²⁾ Kemira on ottanut käyttöön IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista - ja IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardit sekä muutokset IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardiin. Standardimuutosten seurauksena oman pääoman kertyneitä voittovaroja on oikaistu 1.1.2018. IFRS 15 -standardi ei muuttanut Kemiran myynnin tulotuloperiaatteita eikä siten aiheuttanut oikaisua kertyneisiin voittovaroihin. IFRS 9 -standardi vaikuttaa pääosin Kemiran lainasaamisten arvostukseen ja myyntisaamisten luottotappioiden kirjaamiskäytäntöön. Kirjaamiskäytännön muutoksesta johtuen kertyneitä voittovaroja on oikaistu yhteensä -1,0 milj. euroa. IFRS 2 -standardin muutoksen käyttöönoton yhteydessä Kemira on luokitellut osakeperusteiset palkitsemisjärjestelyt kokonaan omama pääomana maksettavaksi järjestelyksi ja uudelleenluokitellut osakepalkitsemisjärjestelyihin liittyvät velat oman pääoman kertyneisiin voittovaroihin. Kirjaamiskäytännön muutoksen seurauksena kertyneitä voittovaroja on oikaistu 0,8 milj. euroa. Oman pääoman kokonaisvaikutus lainasaamisista, myyntisaamisista ja osakeperusteisista maksuista on yhteensä -0,2 milj. euroa mukaan lukien laskennalliset verot. Vertailukausia ei ole oikaistu takautuvasti.

³⁾ Vuoden 2017 tuloksesta jaetun osingon yhteismäärä oli 80,8 milj. e (0,53 euroa osakkeelta). Yhtiökokous hyväksyi 0,53 euron osingon 21.3.2018. Osingon täsmäytyspäivä oli 23.3.2018 ja osinko maksettiin 5.4.2018.

Kemiran hallussa oli 30.9.2018 omia osakkeita yhteensä 2 832 297 kpl. Omien osakkeiden keskimääräinen hankintahinta oli 6,73 euroa ja osuus osakepääomasta ja kaikkien osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä 1,8 %. Omien osakkeiden yhteenlaskettu kirjanpidollinen vasta-arvo on 4,0 milj. euroa.

Ylikurssirahasto on vuoden 2001 optio-ohjelman merkintöjen kautta karttunut, vanhan osakeyhtiölain (734/1978) mukainen rahasto, joka ei enää muutu. Käyvän arvon rahasto on käypään arvoon arvostettujen osakkeiden sekä suojauslaskennan kautta karttuva rahasto. Muut rahastot ovat paikallisten lainsäädäntöjen vaatimia. Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

TUNNUSLUVUT

Kemira esittää IFRS-raportoinnissa tiettyjä taloudellisia tunnuslukuja (vaihtoehtoiset tunnusluvut), jotka eivät ole IFRS-standardien mukaan määriteltyjä tunnuslukuja. Kemira uskoo, että vaihtoehtoiset tunnusluvut, kuten orgaaninen kasvu*, käyttökatte, operatiivinen käyttökatte, rahavirta investointien jälkeen ja velkaantumisaste, antavat hyödyllistä ja vertailukelpoista tietoa pääomamarkkinoille ja Kemiran johdolle yhtiön liiketoiminnan kehityksestä ja taloudellisesta tilanteesta. Tiedot vaihtoehtoiset tunnusluvut ovat myös palkitsemisen kriteerejä.

Kemiran esittämiä vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei pidä tarkastella erillään vastaavista IFRS-tunnusluvuista, ja niitä tulee lukea yhdessä lähinnä vastaavien IFRS-tunnuslukujen kanssa. Tunnuslukujen laskentakaavat ovat luettavissa tässä raportissa ja osoitteessa www.kemira.fi > Sijoittajat > Taloustieto.

*Liikevaihdon kasvu paikallisissa valuutoissa yritystosit ja -myynnit pois lukien.

	2018 7-9	2018 4-6	2018 1-3	2017 10-12	2017 7-9	2017 4-6	2017 1-3	2018 1-9	2017 1-9	2017 1-12
Tuloslaskelma ja kannattavuus										
Liikevaihto, milj. euroa	669,6	647,6	613,7	636,5	622,2	617,2	610,0	1 931,0	1 849,4	2 486,0
Operatiivinen käyttökatte, milj. euroa	89,0	80,2	69,4	80,7	84,5	77,1	69,0	238,6	230,6	311,3
Operatiivinen käyttökatte, %	13,3	12,4	11,3	12,7	13,6	12,5	11,3	12,4	12,5	12,5
Käyttökatte, milj. euroa	82,8	82,5	68,2	78,4	70,2	67,0	66,7	233,5	203,9	282,4
Käyttökatte, %	12,4	12,7	11,1	12,3	11,3	10,9	10,9	12,1	11,0	11,4
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät käyttökatteessa, milj. euroa	-6,2	2,3	-1,2	-2,2	-14,3	-10,1	-2,3	-5,1	-26,7	-28,9
Operatiivinen liikevoitto, milj. euroa	50,0	45,1	33,9	44,0	47,7	43,6	34,9	129,0	126,3	170,3
Operatiivinen liikevoitto, %	7,5	7,0	5,5	6,9	7,7	7,1	5,7	6,7	6,8	6,9
Liikevoitto, milj. euroa	35,9	38,5	32,7	41,8	33,4	33,5	32,6	107,1	99,6	141,4
Liikevoitto, %	5,4	5,9	5,3	6,6	5,4	5,4	5,3	5,5	5,4	5,7
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa, milj. euroa	-14,1	-6,6	-1,2	-2,2	-14,3	-10,1	-2,3	-21,9	-26,7	-28,9
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	6,5	6,8	6,6	7,8	6,2	6,4	6,2	6,8	6,2	6,6
Sidottu pääoma, milj. euroa	1 759,5	1 754,6	1 753,9	1 763,2	1 759,9	1 749,7	1 736,8	1 759,5	1 759,9	1 763,2
Operatiivinen sidotun pääoman tuotto, %	9,8	9,7	9,7	9,7	9,2	9,2	9,5	9,8	9,2	9,7
Sidotun pääoman tuotto (ROCE), %	8,5	8,3	8,1	8,0	7,3	8,0	8,1	8,5	7,3	8,0
Rahavirta										
Liiketoiminnan nettorahavirta, milj. euroa	64,2	23,4	34,5	71,4	92,9	28,6	12,2	122,1	133,7	205,1
Investoinnit, milj. euroa	36,3	37,4	22,4	64,2	43,8	45,2	36,9	96,1	125,9	190,1
Investoinnit ilman yritysostoja, milj. euroa	34,3	39,8	23,2	64,2	43,8	45,2	36,9	97,3	125,9	190,1
Investoinnit ilman yritysostoja / liikevaihto, %	5,1	6,1	3,8	10,1	7,0	7,3	6,0	5,0	6,8	7,6
Rahavirta investointien jälkeen, milj. euroa	28,8	-12,9	16,4	3,7	50,4	-16,5	-24,6	32,3	9,2	13,0
Tase ja vakavaraisuus										
Omavaraisuusaste, %	42,8	43,0	40,5	43,9	43,3	42,9	42,7	42,8	43,3	43,9
Velkaantuneisuus (gearing), %	65,0	67,4	61,5	59,2	62,7	68,6	59,1	65,0	62,7	59,2
Korolliset nettovelat, milj. euroa	744,3	772,6	677,9	694,4	700,7	758,0	660,9	744,3	700,7	694,4
Henkilömäärä										
Henkilöstö kauden lopussa	4 798	4 858	4 740	4 732	4 749	4 849	4 771	4 798	4 749	4 732
Henkilöstö keskimäärin	4 844	4 820	4 736	4 736	4 791	4 820	4 775	4 800	4 795	4 781
Valuuttakurssit kauden lopussa										
USD	1,158	1,166	1,232	1,199	1,181	1,141	1,069	1,158	1,181	1,199
CAD	1,506	1,544	1,590	1,504	1,469	1,478	1,427	1,506	1,469	1,504
SEK	10,309	10,453	10,284	9,844	9,649	9,639	9,532	10,309	9,649	9,844
CNY	7,966	7,717	7,747	7,804	7,853	7,738	7,364	7,966	7,853	7,804
BRL	4,654	4,488	4,094	3,973	3,764	3,760	3,380	4,654	3,764	3,973
Osakekohtaiset tunnusluvut, euroa										
Osakekohtainen tulos, laimentamaton ja laimennettu ¹⁾	0,14	0,14	0,14	0,16	0,12	0,12	0,12	0,42	0,36	0,52
Liiketoiminnan nettorahavirta / osake, ¹⁾	0,42	0,15	0,23	0,47	0,61	0,19	0,08	0,80	0,88	1,35
Oma pääoma / osake ¹⁾	7,44	7,42	7,13	7,61	7,26	7,18	7,24	7,44	7,26	7,61
Osakemäärät (1 000)										
Keskimääräinen osakemäärä, laimentamaton ¹⁾	152 510	152 510	152 403	152 357	152 362	152 360	152 358	152 475	152 360	152 359
Keskimääräinen osakemäärä, laimennettu ¹⁾	152 754	152 755	152 753	152 564	152 595	152 605	152 611	152 754	152 604	152 594
Osakemäärä kauden lopulla, laimentamaton ¹⁾	152 510	152 514	152 503	152 354	152 362	152 362	152 354	152 510	152 362	152 354
Osakemäärä kauden lopulla, laimennettu ¹⁾	152 752	152 758	152 747	152 512	152 595	152 595	152 606	152 752	152 595	152 512

¹⁾ Osakkeiden lukumäärä, joka ei sisällä konsernin omistamia osakkeita.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Operatiivinen käyttökate

Liikevoitto + poistot + arvonalentumiset +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ¹⁾

Uudelleenjärjestely- ja kustannussäästöohjelmat + transaktio- ja integraatiokulut yrityshankinnoissa + liiketoimintojen ja omaisuuden myynti + muut erät

Operatiivinen liikevoitto

Liikevoitto +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %

$$\frac{\text{(Voitto ennen veroja + korkokulut + muut rahoituskulut)} \times 100}{\text{(Taseen loppusumma - korottomat velat)}} \times 100$$

Operatiivinen sidotun pääoman tuotto (ROCE), %

$$\frac{\text{(Operatiivinen liikevoitto + osuus osakkuusyritysten tuloksesta)} \times 100}{\text{Sidottu pääoma}} \times 100$$

Sidotun pääoman tuotto (ROCE), %

$$\frac{\text{(Liikevoitto + osuus osakkuusyritysten tuloksesta)} \times 100}{\text{Sidottu pääoma}}$$

Nettokäyttöpääoma

Vaihto-omaisuus + myyntisaamiset + muut saamiset, poislukien saamiset, jaksotetut korkotuotot ja muut rahoituserät - ostovelat - muut vela poislukien johdannaisvelat, jaksotetut korkokulut ja muut rahoituserät

Rahavirta investointien jälkeen

Liiketoiminnan nettorahavirta + investointien nettorahavirta

Omavaraisuusaste, %

$$\frac{\text{Oma pääoma} \times 100}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$$

Velkaantuneisuus (gearing), %

$$\frac{\text{Korolliset nettovelat} \times 100}{\text{Oma pääoma}}$$

Korolliset nettovelat

Korolliset velat - rahavarat

Osakekohtainen tulos (EPS)

$$\frac{\text{Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden voitosta}}{\text{Keskimääräinen osakemäärä}}$$

Liiketoiminnan nettorahavirta / osake

$$\frac{\text{Liiketoiminnasta kertynyt nettorahavirta}}{\text{Keskimääräinen osakemäärä}}$$

Oma pääoma / osake

$$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma kauden lopussa}}{\text{Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa}}$$

¹⁾ Taloudelliset tunnusluvut, jotka eivät ole IFRS-standardien mukaan määriteltyjä tunnuslukuja voivat sisältää tuottoja ja kuluja, jotka vaikuttavat Kemiran taloudellisen raportoinnin vertailukelpoisuuteen. Yleensä nämä vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ovat uudelleenjärjestely- ja kustannussäästöohjelmat; transaktio- ja integraatiokulut yrityshankinnoissa sekä liiketoimintojen ja omaisuuden myynti.

²⁾ Keskimäärin

³⁾ Liikevoitto ja osuus osakkuusyritysten tuloksesta ovat 12 kuukauden liukuva keskiarvo katsauskauden lopussa.

⁴⁾ 12 kuukauden liukuva keskiarvo

⁵⁾ Sidottu pääoma = aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet + aineettomat hyödykkeet + nettokäyttöpääoma + osuudet osakkuusyrityksissä

TUNNUSLUKUJEN TÄSMÄYTYS IFRS-LUKUIHIIN

	2018 7-9	2018 4-6	2018 1-3	2017 10-12	2017 7-9	2017 4-6	2017 1-3	2018 1-9	2017 1-9	2017 1-12
Milj. euroa										
VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT KÄYTTÖKATTEESSA JA LIIKEVOITTOSSA										
Operatiivinen käyttökate	89,0	80,2	69,4	80,7	84,5	77,1	69,0	238,6	230,6	311,3
Uudelleenjärjestely- ja kustannussäästöohjelmat	-5,5	-0,8	0,0	-2,4	-1,2	-7,5	-1,9	-6,2	-10,6	-13,1
Transaktio- ja integraatiokulut yrityshankinnoissa	0,0	0,0	-0,2	-0,2	0,3	0,2	0,1	-0,3	0,5	0,3
Liiketoimintojen ja omaisuuden myynti	0,0	5,7	0,0	0,8	0,0	-2,6	0,0	5,7	-2,6	-1,9
Muut erät	-0,8	-2,6	-1,0	-0,3	-13,4	-0,1	-0,5	-4,4	-14,0	-14,4
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-6,2	2,3	-1,2	-2,2	-14,3	-10,1	-2,3	-5,1	-26,7	-28,9
Käyttökate	82,8	82,5	68,2	78,4	70,2	67,0	66,7	233,5	203,9	282,4
Operatiivinen liikevoitto	50,0	45,1	33,9	44,0	47,7	43,6	34,9	129,0	126,3	170,3
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät käyttökatteessa	-6,2	2,3	-1,2	-2,2	-14,3	-10,1	-2,3	-5,1	-26,7	-28,9
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät poistoissa ja arvonalentumisissa	-7,9	-8,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-16,8	0,0	0,0
Liikevoitto	35,9	38,5	32,7	41,8	33,4	33,5	32,6	107,1	99,6	141,4
SIDOTUN PÄÄOMAN TUOTTO JA OPERATIIVINEN SIDOTUN PÄÄOMAN TUOTTO										
Operatiivinen liikevoitto	50,0	45,1	33,9	44,0	47,7	43,5	34,9	129,0	126,3	170,3
Liikevoitto	35,9	38,5	32,7	41,8	33,4	33,5	32,6	107,1	99,6	141,4
Osuus osakkuusyritysten voitoista ja tappioista	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,2	0,2
Sidottu pääoma	1 759,5	1 754,6	1 753,9	1 763,2	1 759,9	1 749,7	1 736,8	1 759,5	1 759,9	1 763,2
Operatiivinen sidotun pääoman tuotto, %	9,8	9,7	9,7	9,7	9,2	9,2	9,5	9,8	9,2	9,7
Sidotun pääoman tuotto (ROCE), %	8,5	8,3	8,1	8,0	7,3	8,0	8,1	8,5	7,3	8,0
NETTOKÄYTTÖPÄÄOMA										
Vaihto-omaisuus	268,6	254,9	237,1	223,8	224,4	227,1	230,2	268,6	224,4	223,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset	457,3	449,2	423,7	418,8	398,6	419,5	412,8	457,3	398,6	418,8
Poislukien rahoituserät muissa saamisissa	-33,1	-33,4	-22,2	-21,4	-18,3	-21,2	-15,1	-33,1	-18,3	-21,4
Ostovelat ja muut velat	421,5	405,4	495,2	422,8	385,6	384,2	490,3	421,5	385,6	422,8
Poislukien rahoituserät muissa veloissa	-9,9	-12,3	-96,5	-12,0	-11,1	-5,6	-98,4	-9,9	-11,1	-12,0
Nettokäyttöpääoma	281,1	277,6	240,0	210,5	230,3	246,8	236,0	281,1	230,3	210,5
KOROLLISET NETTOVELAT										
Pitkäaikaiset korolliset velat	653,1	658,4	758,8	669,1	674,5	690,9	592,1	653,1	674,5	669,1
Lyhytaikaiset korolliset velat	236,1	243,5	148,9	191,4	186,6	180,8	200,3	236,1	186,6	191,4
Korolliset velat	889,2	902,0	907,7	860,5	861,2	871,7	792,4	889,2	861,2	860,5
Rahavarat	144,9	129,3	229,9	166,1	160,5	113,7	131,5	144,9	160,5	166,1
Korolliset nettovelat	744,3	772,6	677,8	694,4	700,7	758,0	660,9	744,3	700,7	694,4

SEGMENTTIEN VUOSINELJÄNNESTIEDOT

	2018 7-9	2018 4-6	2018 1-3	2017 10-12	2017 7-9	2017 4-6	2017 1-3	2018 1-9	2017 1-9	2017 1-12
Milj. euroa										
Liikevaihto										
Pulp & Paper	385,2	376,0	368,7	372,8	363,0	368,9	372,2	1 129,8	1 104,1	1 476,9
Industry & Water	284,4	271,7	245,0	263,8	259,2	248,3	237,8	801,1	745,3	1 009,1
Yhteensä	669,6	647,6	613,7	636,5	622,2	617,2	610,0	1 931,0	1 849,4	2 486,0
Operatiivinen käyttökate										
Pulp & Paper	52,3	45,4	42,7	55,4	48,5	47,8	46,0	140,5	142,4	197,7
Industry & Water	36,7	34,8	26,6	25,3	36,0	29,3	22,9	98,1	88,3	113,6
Yhteensä	89,0	80,2	69,4	80,7	84,5	77,1	69,0	238,6	230,6	311,3
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät käyttökateessa										
Pulp & Paper	-4,1	-0,9	-0,7	-0,3	-13,9	-2,7	-0,9	-5,7	-17,6	-17,9
Industry & Water	-2,1	3,2	-0,5	-1,9	-0,4	-7,4	-1,4	0,6	-9,2	-11,0
Yhteensä	-6,2	2,3	-1,2	-2,2	-14,3	-10,1	-2,3	-5,1	-26,7	-28,9
Käyttökate										
Pulp & Paper	48,2	44,6	42,1	55,1	34,6	45,1	45,1	134,8	124,8	179,9
Industry & Water	34,6	38,0	26,1	23,4	35,7	22,0	21,5	98,7	79,1	102,5
Yhteensä	82,8	82,5	68,2	78,4	70,2	67,0	66,7	233,5	203,9	282,4
Operatiivinen liikevoitto										
Pulp & Paper	26,6	22,0	18,9	30,9	24,4	25,7	23,8	67,5	73,9	104,8
Industry & Water	23,4	23,0	15,0	13,1	23,4	17,9	11,1	61,4	52,4	65,5
Yhteensä	50,0	45,1	33,9	44,0	47,7	43,6	34,9	129,0	126,3	170,3
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät liikevoitossa										
Pulp & Paper	-12,0	-1,0	-0,7	-0,3	-13,9	-2,7	-0,9	-13,6	-17,6	-17,9
Industry & Water	-2,1	-5,6	-0,5	-1,9	-0,4	-7,4	-1,4	-8,3	-9,2	-11,0
Yhteensä	-14,1	-6,6	-1,2	-2,2	-14,3	-10,1	-2,3	-21,9	-26,7	-28,9
Liikevoitto										
Pulp & Paper	14,6	21,1	18,2	30,6	10,4	23,0	22,9	54,0	56,4	86,9
Industry & Water	21,3	17,4	14,5	11,2	23,0	10,5	9,7	53,2	43,2	54,4
Yhteensä	35,9	38,5	32,7	41,8	33,4	33,5	32,6	107,1	99,6	141,4

AINEELLISTEN KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

	1-9/2018	1-9/2017	2017
Milj. euroa			
Kirjanpitoarvo kauden alussa	922,9	915,6	915,6
Tytäryritysten hankinnat ja liiketoimintakaupat	0,0	0,0	0,0
Lisäykset	85,7	114,4	172,7
Vähennykset	-0,3	-0,4	-1,2
Poistot ja arvonalentumiset	-105,9	-84,7	-114,8
Valuuttakurssierot ja muut muutokset	-9,2	-40,6	-49,4
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	893,2	904,3	922,9

LIKEARVON JA MUIDEN AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

	1-9/2018	1-9/2017	2017
Milj. euroa			
Kirjanpitoarvo kauden alussa	605,5	638,3	638,3
Tytäryritysten hankinnat ja liiketoimintakaupat	0,0	0,0	0,0
Lisäykset	9,3	8,1	13,8
Vähennykset	0,0	0,0	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-20,5	-19,6	-26,2
Valuuttakurssierot ja muut muutokset	4,0	-18,3	-20,3
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	598,3	608,5	605,5

JOHDANNAISINSTRUMENTIT

	30.9.2018		31.12.2017	
Milj. euroa	Nimellisarvo	Käypä arvo	Nimellisarvo	Käypä arvo
Valuuttajohdannaiset				
Valuuttatermiinisopimukset	383,4	-0,3	341,4	1,0
joista rahavirran suojaukseen	43,3	-0,1	43,5	0,8
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	245,0	-0,6	270,0	1,0
joista rahavirran suojaukseen	145,0	-1,6	170,0	-1,6
joista käyvän arvon suojaukseen	100,0	1,0	100,0	2,7
Muut johdannaiset	GWh	Käypä arvo	GWh	Käypä arvo
Ostetut sähkötermiinisopimukset	2 391,8	20,0	1 704,5	6,2
joista rahavirran suojaukseen	2 391,8	20,0	1 704,5	6,2
Ostetut sähköfutuurisopimukset	-	-	157,6	-0,1
joista rahavirran suojaukseen	-	-	157,6	-0,1

Sopimusten käypä arvo perustuu raportointipäivän markkinahintaan niiltä osin kuin sopimukset ovat julkisen kaupankäynnin kohteena. Muut sopimukset on arvostettu niistä aiheutuvien kassavirtojen nykyarvoon.

RAHOITUSVAROJEN KÄYVÄT ARVOT

	30.9.2018				31.12.2017			
Milj. euroa								
	Yhteensä				Yhteensä			
Hierarkia	Taso 1	Taso 2	Taso 3	netto	Taso 1	Taso 2	Taso 3	netto
Muut osakkeet	-	-	214,3	214,3	-	-	235,8	235,8
Muut pitkäaikaiset varat	-	2,4	-	2,4	-	3,8	-	3,8
Valuuttajohdannaiset	-	3,3	-	3,3	-	4,7	-	4,7
Korkojohdannaiset	-	1,0	-	1,0	-	2,7	-	2,7
Muut johdannaiset	-	20,0	-	20,0	-	6,2	-	6,2
Muut saamiset	-	4,8	-	4,8	-	5,3	-	5,3
Myyntisaamiset	-	339,5	-	339,5	-	315,2	-	315,2
Yhteensä	-	371,0	214,3	585,3	-	337,9	235,8	573,7

Taso 1: Käypä arvo määräytyy markkinoilta saatavien noteerausten perusteella.

Taso 2: Käypä arvo määritetään arvostusmenetelmien avulla. Käyvällä arvolla tarkoitetaan arvoa, joka on todettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta; tai arvoa, joka on todettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti määritettävissä.

Taso 3: Käypä arvo määritetään käyttäen arvostusmenetelmiä, joissa käytettävillä tekijöillä on merkittävä vaikutus kirjattuun käypään arvoon, ja nämä tekijät eivät perustu todettavissa oleviin markkinatietoihin. Taso 3 sisältää pääosin Pohjolan Voima -konsernin osakkeita.

	Yhteensä netto 30.9.2018	Yhteensä netto 31.12.2017
Taso 3 täsmäytyslaskelma		
Instrumentti		
Tasearvo kauden alussa	235,8	202,5
Vaikutus laajaan tulokseen	-21,4	30,0
Lisäykset	-	3,6
Vähennykset	-	-0,3
Tasearvo kauden lopussa	214,3	235,8

RAHOITUSVELKOJEN KÄYVÄT ARVOT

	30.9.2018				31.12.2017			
Milj. euroa								
	Yhteensä				Yhteensä			
Hierarkia	Taso 1	Taso 2	Taso 3	netto	Taso 1	Taso 2	Taso 3	netto
Pitkäaikaiset lainat	-	679,8	-	679,8	-	697,2	-	697,2
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-	110,6	-	110,6	-	74,8	-	74,8
Pitkäaikaiset muut velat	-	21,4	-	21,4	-	21,4	-	21,4
Rahoitusleasingvelat	-	0,1	-	0,1	-	0,1	-	0,1
Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	-	131,4	-	131,4	-	126,8	-	126,8
Muut velat	-	26,9	-	26,9	-	31,0	-	31,0
Valuuttajohdannaiset	-	3,6	-	3,6	-	3,7	-	3,7
Korkojohdannaiset	-	1,6	-	1,6	-	1,6	-	1,6
Muut johdannaiset	-	-	-	0,0	-	0,1	-	0,1
Ostovelat	-	187,9	-	187,9	-	187,2	-	187,2
Yhteensä	-	1 163,3	-	1 163,3	-	1 143,9	-	1 143,9

VASTUUSITOUMUKSET

	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
Milj. euroa			
Annetut pantit			
Omien sitoumusten puolesta	5,5	5,9	5,7
Takaukset			
Omien sitoumusten puolesta	49,6	50,9	50,2
Muiden puolesta	2,9	3,9	3,9
Käyttöleasingvastuut			
Vuoden sisällä erääntyvät	31,0	35,3	32,2
Yli vuoden päästä erääntyvät	159,0	161,2	165,4
Muut vastuut			
Omien sitoumusten puolesta	0,9	1,0	1,0
Muiden puolesta	6,1	-	-
Osakkuusyritysten puolesta	-	0,4	0,2

Merkittävimmät taseen ulkopuoliset investointisitoumukset

Merkittävimmät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaa koskevat sopimuksiin perustuvat sitoumukset 30.9.2018 olivat noin 15,8 miljoonaa euroa liittyen tehdasinvestointeihin.

OIKEUDENKÄYNNIT

19.5.2014 Kemira ilmoitti allekirjoittaneensa sovintosopimuksen Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA:n ja CDC Holding SA:n (yhdessä "CDC") kanssa koskien Helsingissä vireillä ollutta vahingonkorvauskannetta, joka liittyi väitettyihin vanhoihin kilpailuoikeuslainsäädännön rikkomuksiin vetyperoksidiliiketoiminnassa. Sopimuksen perusteella CDC peruutti vahingonkorvauskanteensa ja Kemira maksoi CDC:lle 18,5 miljoonaa euroa sekä korvasi CDC:lle sen oikeudenkäyntikuluja. Lisäksi sopimus sisälsi merkittäviä Kemiraa koskevia vastuunrajoituksia liittyen tuolloin meneillään olleisiin, CDC:n vireille laittamiin oikeudenkäynteihin Saksassa Dortmundin alueoikeudessa (selostettu alla, nyttemmin sovittu) ja Hollannissa Amsterdamin alioikeudessa (selostettu alla, edelleen vireillä).

16.10.2017 Kemira teki sovinnon Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA:n kanssa sopien omalta osaltaan täysin ja lopullisesti Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA:n vuonna 2009 Dortmundissa Kemiraa ja viittä muuta vetyperoksidin tuottajaa vastaan nostaman kanteen koskien väitettyjä vanhoja kilpailulainsäädännön rikkomuksia vetyperoksidiliiketoiminnassa. Sovinnon perusteella Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA peruutti vahingonkorvausvaateensa Kemiran osalta ja Kemira maksoi Cartel Damage Claims Hydrogen Peroxide SA:lle korvauksena ja kuluina 12,7 miljoonaa euroa.

Kemira Oyj:n tytäryhtiö Kemira Chemicals Oy (aiemmin Finnish Chemicals Oy) on 9.6.2011 vastaanottanut asiakirjat, joiden mukaan CDC Project 13 SA haki Amsterdamin alioikeudessa vahingonkorvauksia Kemiralta ja kolmelta muulta yhtiöltä natriumklooraattiliiketoimintaan liittyneistä kilpailulainsäädännön rikkomuksista. Euroopan komissio määräsi kesäkuussa 2008 Finnish Chemicals Oy:lle 10,15 miljoonan euron sakon natriumklooraattiliiketoimintaan liittyneistä kilpailulainsäädännön rikkomuksista vuosina 1994-2000. Kemira Oyj osti Finnish Chemicalsin vuonna 2005. Amsterdamin alioikeus antoi 4.6.2014 asiassa päätöksen, jossa se katsoi olevansa toimivaltainen. Kemira valitti kyseisestä toimivaltaa koskevasta päätöksestä Amsterdamin valitustuomioistuimeen, jonka 21.7.2015 antaman päätöksen mukaan Amsterdamin alioikeus on toimivaltainen. Asian käsittely jatkuu Amsterdamin alioikeudessa, jossa ainoa vastaaja on Kemira muiden vastaajien sovittoa kanteen CDC Project 13 SA:n kanssa. CDC Project 13 SA vaatii Kemiralta Amsterdamin alioikeudelle 2.12.2015 jättämässään kirjelmässä vahingonkorvauksena ja korkona 2.12.2015 asti laskettuna 61,1 miljoonaa euroa, josta CDC Project 13 SA pyytää oikeutta vähentämään muiden aikaisempien vastaajien osuuden muista kuin heidän suorista myynneistään, ja näin määräytyvälle summalle lakimääräistä korkoa 2.12.2015 alkaen. Kemira vastustaa CDC Project 13 SA:n kannetta. Amsterdamin alioikeus antoi 10.5.2017 välipäätöksen tietyistä oikeudellisista kysymyksistä koskien CDC Project 13 SA:n vaatimuksia. Välipäätös oli Kemiralle myönteinen sovellettavien vanhentumissääntöjen osalta, mutta se ei tukenut Kemiran näkemystä siitä, että CDC:lle tehty siirrot (jotka väitetysti antavat CDC:lle oikeuden esittää vahingonkorvausvaateita vastaajille) ovat pätemättömiä. CDC on valittanut välipäätöksestä ja vastaavasti Kemira on päättänyt jättää vastavalituksen.

Kuten yllä on mainittu, Kemiran ja CDC:n solmima Helsingin oikeudenkäyntiä koskeva sovinto sisältää myös merkittäviä vastuunrajoituksia Kemiralle koskien CDC-yhtiöiden nostamaa vireillä olevaa oikeudenkäyntiä Amsterdamissa. Kyseisistä vastuunrajoituksista huolimatta Kemira ei tällä hetkellä pysty arvioimaan kyseisen kanteen käsittelyn kestoa tai todennäköistä lopputulosta. Oikeudenkäynnin lopputuloksesta ei voi olla varmuutta, ja Kemiralle epäsuotuisilla päätöksillä voi olla haitallinen vaikutus Kemiran liiketoimintaan, taloudelliseen asemaan tai liiketoiminnan tulokseen. Laajaan kansainväliseen liiketoimintaansa liittyen konserni on kyseisten haasteiden lisäksi osallisena useissa oikeuskäsittelyissä ja se ei odota näiden muiden haasteiden heikentävän merkittävästi konsernin tulosta tai taloudellista asemaa.

LÄHIPIIRI

Lähipiirin kanssa tehdyissä liiketoimissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

LAATIMISPERIAATTEET

Tilintarkastamaton lyhennetty konserniin osavuositarkastus on laadittu IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin mukaisesti käyttäen samoja laatimisperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä. Osavuositarkastusta tulee lukea yhdessä vuositilinpäätöksen 2017 kanssa.

Kemira on 1.1.2018 ottanut käyttöön IFRS 9 Rahoitusinstrumentit, IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista sekä muutokset IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardiin. IFRS-standardien muutoksien luonne on esitetty vuositilinpäätöksen 2017 liitetiedossa 1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet. Muutoksien vaikutus omaan pääomaan on yhteensä -0,2 milj. euroa, joka on esitetty tämän osavuositarkastuksen laskelmassa konsernin oman pääoman muutoksista. IFRS-standardien muutoksilla ei ollut olennaista vaikutusta osavuositarkastukseen.

Tuloverojen laskenta osavuositarkastuksissa perustuu arvioon tuloverokannasta, jonka odotetaan toteutuvan koko tilikaudella.

Tuleva IFRS 16 -standardi

Kemira ottaa käyttöön IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin 1.1.2019. Käyttöönottoprojektissa on mukana kaikki asiaankuuluvat konsernitoiminnot ja projekti kattaa mm. tarvittavien laskentaprosessien ja -kontrollien muutokset, vuokrasopimustietojen keräämisen ja ylläpitämisen sekä organisaation kouluttamisen. Kemira on implementoimassa vuokrasopimusten hallinnointi- ja laskentatyökalua osana projektia. Työkalun implementointi on käyttöönottestausvaiheessa.

IFRS 16 -standardi vaikuttaa ensisijaisesti Kemira konsernin vuokrasopimusten kirjanpitoikäsitteeseen. 30.9.2018 konsernin taseen ulkopuoliset vuokravastuut olivat 190 miljoonaa euroa. Osa näistä vuokravastuista täyttää lyhytaikaisen ja vähäarvoisen vuokrasopimuksen määritelmän, ja jotkut vuokravastuut liittyvät vuokrajärjestelyihin, jotka eivät ole IFRS 16:n mukaisia vuokrasopimuksia. Tuloslaskelmassa nykyiset vuokratulot korvataan IFRS 16 -standardin mukaan käyttöoikeusomaisuuserän poistoilla ja vuokrasopimusvelkaan liittyvillä korkokuluilla, mistä johtuen IFRS 16 -standardin vaikutus tilikauden tulokseen on vähäinen.

Tällä hetkellä Kemira arvioi, että taseen loppusumma kasvaa noin 5 % ja käyttökateprosentti paranee noin prosenttiyksikön IFRS 16 standardin käyttöönoton seurauksena. IFRS 16 -standardilla on vaikutusta myös tunnuslukuihin kuten velkaantumisasteeseen, nettovelkaan ja ROCE:een. Lisätietoa IFRS 16 standardin vaikutuksista tullaan esittämään Q4 2018 tilinpäätöstiedotteessa.

Kemira ottaa käyttöön IFRS 16 -standardin soveltaen mukautettua takautuvaa menetelmää. Aikaisempien kausien vertailutietoja ei oikaista.

KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA HARKINNAT

Osavuositarkastuksen laatiminen edellyttää, että yhtiön johto tekee arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa ja raportoitavien varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen määriin. Toteutuneet tulokset voivat poiketa näistä arvioista.